

ATODIAD 10**Ymgynghoriad Pen y Cwm Dadansoddiad Thematig ac Ymatebion y Cyngor**

Mae'r prif themâu sy'n deillio o'r dadansoddiad o ymatebion ysgrifenedig gan gynnwys - negeseuon e-bost ac arolygon, ynghyd ag amllder pob un o'r themâu uchod yn cael eu manylu isod (o'r materion mwyaf i'r lleiaf cyffredin a nodwyd) 31 thema i gyd:

Thema	Amllder	Ymatebion y Cyngor
Y 6 Thema Uchaf		
Dim mwy o le yn adeilad ysgol presennol gyda cholliant neu ddiffyg ardaloedd arbenigol, ardaloedd dosbarth ac ardaloedd eraill fel gofod swyddfa, ardal DT, Trochi, Ffynnu, PPA, adnoddau a rennir, llyfrgell, ystafell gyffredin, mannau cyfarfod, ardaloedd torri allan, coridorau gorlawn, teclyn codi mewn ardaloedd, ardaloedd therapi tynnu drysau a chyfleusterau sydd wedi torri nad ydynt wedi'u hatgyweirio neu eu hailgysylltu	50	Mae'r Cyngor yn cydnabod y bydd cynyddu'r capasiti ym Mhen y Cwm yn gofyn am ailosod yr holl leoedd a gollwyd dros y pum mlynedd diwethaf. Bydd angen mynd i'r afael â hyn trwy ddatblygu adeilad newydd, estyniad, neu gynnig sefydliad ysgol amgen.
Bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol ar ddysgwyr a fydd yn gwneud y ddarpariaeth yn bwrpasol. Ni ellir cefnogi disgyblion mewn canolfannau adnoddau prif ffrwd heb ehangu'r capasiti ar gyfer Pen y Cwm, bydd y cynnig yn cael ei dderbyn yn dda iawn gan ddarparu mwy o gefnogaeth i ddysgwyr Pen y Cwm gyda mwy o le, cyfleusterau ac ardal ffyniannus. A'r ddarpariaeth ADY ehangach	37	Anogir y Cyngor i nodi y bydd y cynnig hwn yn cael effaith gadarnhaol ar ddysgwyr presennol a dysgwyr newydd i ddod. Bydd hyn yn creu amgylchedd pwrpasol i ddisgyblion a bydd yn cefnogi darpariaeth ADY ehangach y Bwrdeistrefi Sirol.
Nid yw anghenion dysgwyr yn cael eu diwallu , ac ar hyn o bryd mae'n anodd cyflawni ALP's, SALT. Eps, mae disgyblion yn aros am y toiled a'r cyfleuster cawod. Ardaloedd ymyrraeth ar goll, mannau tawelu a nyrsys tŷ golwg yn galw heibio.	34	Mae'r Cyngor yn cydnabod y sylw ac yn gweithio i ddarparu'r ychwanegoldeb sydd ei angen ar ysgol arbennig o ran diwallu anghenion dysgwyr.
Yr angen am adeilad/ysgol/estyniad newydd i fynd i'r afael ag anghenion yr ysgolion a cholli cyfleusterau. Dylai cynllunio hyn ystyried strwythur digonolrwydd PYC ar gyfer dysgwyr presennol a dysgwyr newydd, gan ddisodli ardaloedd a gollwyd i ddiwallu'r anghenion i ehangu a diogelu'r ysgolion yn y dyfodol mae hyn yn cynnwys gofod ffisegol i ddysgwyr chwarae, mwy o ddarpariaeth ôl-16. Dylid	27	Mae'r Cynghorau wedi cyflwyno ei Raglen Amlinellol Strategol ar gyfer y Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu – rhaglen dreigl y mae opsiwn Pen y Cwm yn ymddangos ym mlwyddyn 1-3. Bydd y tîm Adnoddau a Chynllunio yn gweithio gyda'r pennaeth i sicrhau bod yr holl ofynion yn cael eu bodloni o ran y ddarpariaeth a gynnigir.

ystyried staff safle y Feithrinfa a'r Cyngor yn rhagweithiol yn eu cynlluniau		
Mae staff yn cael eu hystyried i gapasiti , gan roi pwysau ychwanegol ar staff, gydag effaith negyddol ar les. Ansicrwydd staff ynghylch adeiladu capasiti, rhannu dosbarthiadau ac ati	27	Mae lles staff yn hollbwysig i'r ysgol a thîm Datblygu Sefydliadau'r Cyngor. Mae ymrwymiad i weithio gyda'n gilydd i leihau problemau sy'n cyflwyno eu hunain.
A yw'r cynlluniau ymgynghori yn ddigon mawr? Mae angen gwneud rhywbeth ar gyfer mis Medi 2026 nid yn unig o fewn Tŷ Gweledigaeth ond ym Mhen y Cwm hefyd. Mae'r ysgol eisoes ar gapasiti o 193 a gyda'r 10% o 205 o ddysgwyr gallai olygu y bydd 225 o ddysgwyr. Mae angen cynlluniau ar gyfer tir a chyfleusterau chwaraeon arnynt, atebion tymor hir gan na all aros nes bod y galw yn dirlawn yn 2030/31.	21	Nid yw'n bwriadu cynyddu'r capasiti y tu hwnt i'r lefel 205 nes bod y capasiti yn cael ei gynyddu'n ffurfiol i 250 fel rhan o'r datblygiadau yn y dyfodol h.y. adeiladu/estyniad newydd. Mae trafodaethau'n mynd rhagddo gyda'r ysgol i ddatblygu adeilad presennol Pen y Cwm ymhellach yn unol â'r angen.
Parhad y themâu		
Nid yw mynediad a rennir i gyfleusterau yn y lleoliad presennol , cael 2 ysgol ar yr un safle gyda chyfleusterau a rennir yn gweithio, mae amserlenni gwrthdaro ar gyfer rhannau o'r adeilad fel y neuadd, MUGA ac ati. Mae'r ysgol yn gyson yn brysur ac, ar rai achosion, mae hyn hefyd yn cynnwys y Ganolfan Hamdden a'r ystafell ddosbarth 5G gan eu bod ledled y sir.	19	Bydd hyn yn cael ei ystyried fel rhan o'r arfarniad opsiynau yn dilyn yr ymgynghoriad. Bydd Canolfan Hamdden Ebwy Fawr ac Ystafell Ddosbarth 5G yn parhau i gynnig ei chyfleusterau i bob ysgol yn y Fwrdeistref Sirol.
Mae Pen y Cwm yn llwyddiannus o ran cyflawniadau dysgwyr ; mae angen ystafelloedd arbenigol i wneud i'r cynnig hwn weithio. Mae dysgwyr ym Mhen y Cwm a Tŷ Gweledigaeth yn ffynnu. Sut mae cynaliadwyedd darpariaeth arbenigol yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth	14	Cydnabyddir bod Pen y Cwm yn gweithio'n ardderchog gyda'u dysgwyr ac fe'i cydnabyddir yn adroddiad diweddar Estyn (2025). Mae hyn oherwydd gwaith caled anhygoel staff yn y ddau safle; mae'r Cyngor eisiau sicrhau bod ymdrechion a chyflawniadau'r ysgol yn gynaliadwy trwy greu model sy'n addas i'r dyfodol ar gyfer Lleoliadau Ysgol Arbennig.
Beth sy'n mynd i ddigwydd ym mis Medi 2026 ar gyfer Ôl-16 yn Nhŷ Gweledigaeth , mae hon yn ddarpariaeth hanfodol i ddysgwyr fodd bynnag, nid oes lle i ddysgwyr ychwanegol ddod ym mis Medi 2026, nid oes lifft ac nid oes lle i Nyrsys ymweld â dysgwyr.	14	Mae trafodaethau'n mynd rhagddo gyda'r ysgol i ffurfweddu a darparu ar gyfer dysgwyr yn Nhŷ Gweledigaeth yn seiliedig ar addasrwydd ac i ddatblygu adeilad presennol Pen y Cwm ymhellach yn unol â'r angen

Beth mae'r Cyngor yn mynd i'w wneud gyda'r cynnydd yn y dysgwyr sy'n mynd i mewn i Ôl-16 ym mis Medi 2026 gan fod 3 yn gadael a 17 i fod i symud i fyny i ôl-16.		
Beth fydd y cynllun hirdymor newydd? Mae angen cynlluniau, cefnogaeth gan yr ysgol, gofod a chyflawnadwyedd	13	Ar ôl yr ymgynghoriad, cynhelir arfarniad opsiynau llawn, a bydd yr adborth a dderbynnir yn llywio'r broses honno. Bydd trafodaethau parhaus yn parhau gyda'r ysgol, a bydd y Cyngor hefyd yn ymweld ag awdurdodau eraill i adolygu gwahanol fodelau i helpu i lunio'r argymhellion terfynol.
Pryderon lechyd a Diogelwch, ynghyd â Damweiniau a Digwyddiadau , nodwyd bod pryderon ynghylch gorlenwi disgyblion, hygyrchedd i bob disgybl a nifer y mannau diogel i ddisgyblion. Hoffai un ymatebydd weld faint o ddigwyddiadau sydd wedi digwydd ers mis Medi 2025, a dywedodd un arall a fu cynnydd yn nifer y digwyddiadau.	11	Mae gan y Cyngor swyddog iechyd a diogelwch sy'n gweithio gyda'r ysgol a thimau Adnoddau a Chynllunio – Gweithredu'r cyngor. Sylwadau gan ymatebwyr sy'n darllen faint o ddigwyddiadau na ellir eu rhyddhau i'r cyhoedd heb gais Rhyddid Gwybodaeth.
Lles disgyblion , nodwyd bod effaith negyddol ar les. Mae angen mynd i'r afael â hynny drwy'r cynnig hwn, megis adsefydlu, therapi, cymhareb toiledau a chyfleoedd i hyfforddi gyda rhieni.	10	Sylwadau wedi'u cydnabod a'u cofnodi fel rhan o'r cyfnod ymgynghori. Bydd yr effaith ar les disgyblion yn rhan allweddol o'r cynnig ymgynghori, gan sicrhau bod yr heriau a nodwyd yn cael eu hystyried yn llawn ac yn mynd i'r afael yn effeithiol drwy'r mesurau arfaethedig.
Cyfyngiadau ariannol , mae yna feysydd o fewn y gyllideb ar gyfer ystyriaethau refeniw a chyfalaf, gyda mwy o staff a disgyblion bydd mwy o gostau refeniw, hefyd mae pryder na fydd £3 -15m yn ddigon i wneud popeth	10	Mae costau refeniw yn cael eu dyrannu ar fformiwlâu cyllido Llywodraeth Cymru, mae mwy o gostau ariannol yn gysylltiedig o fewn ysgol arbennig ac mae fformiwla sy'n cyfrifo'r gyllideb flynyddol. Ar ben hyn mae gan y Llywodraeth LIC gyllid ADY. Mae cyfeiriad at gyllid cyfalaf ar gyfer y £15m nad oedd yn ddigon, roedd hon yn gost ddangosol i dalu'r swm is a'r swm uwch ar gyfer opsiynau amgen o dan y rhaglen ariannu Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu. Bydd unrhyw dynnu i lawr o gyllid yn amodol ar achos busnes llawn i Lywodraeth Cymru a bydd costau gwirioneddol yn cael eu hystyried yn unol â'r opsiwn a ffefrir.

Rhestr aros , mae'r cyfnod o aros am fynediad i Ben y Cwm yn rhy hir; trwy gael mwy o leoedd bydd yn mynd i'r afael â'r capasiti ac yn lleihau'r amseroedd aros.	9	Cydnabyddir sylw yn gadarnhaol. Mae'r panel ADY, yn derbyn dysgwyr i Ben y Cwm a Chanolfannau Adnoddau eraill, trafodir anghenion unigol a lleoliadau priodol yn dilyn hyd yn oed pan fydd capasiti ychwanegol i ddysgwyr.
ADY prif ffrwd , mwy o gynllunio o amgylch canolfannau adnoddau ac ysgolion prif ffrwd angen datblygu yn ôl yr angen, byddai'n cefnogi dysgwyr i fynd i Ben y Cwm ac aros mewn lleoliadau addysg prif ffrwd.	9	Yn unol â Chod ADY Cymru, mae'r Cyngor yn cynnal adolygiad darpariaeth ADY yn flynyddol i sicrhau ei fod yn bodloni ei ddyletswydd statudol ac yn mynd i'r afael ag anghenion cymorth pob dysgwr ar draws Blaenau Gwent. Mae'r Cyngor wedi cynyddu'r ddarpariaeth Sylfaen Adnoddau ar draws BG flwyddyn ar ôl blwyddyn ers 2022 ac mae hyn wedi creu capasiti ychwanegol mewn darpariaeth arbenigol i blant sy'n cyflwyno ASD (anhwylder sbectwm awtistiaeth)/Anawsterau Cyfathrebu Cymdeithasol ar draws lleoliadau cynradd ac uwchradd. Mae'r Cyngor hefyd wedi darparu ar gyfer cynnydd mewn Anawsterau Cymdeithasol, Emosiynol ac Iechyd Meddwl ac ar gyfer y plant hynny ag anableddau dysgu dwys a lluosog (PMLD – Ysgol PYC).
Cadw Staff , sylwadau ymgynghorwyr am golli staff ac anawsterau recriwtio. Mae angen recriwtio mwy o staff gyda phrofiad fel bod anghenion yr ysgol yn cael eu diwallu ar frys.	7	Sylwadau wedi'u cydnabod a'u cofnodi fel rhan o'r cyfnod ymgynghori.
Newidiadau yn Ymddygiad Disgyblion , mae staff wedi dweud bod y plant sy'n mynychu Pen y Cwm yn datblygu ymddygiad negyddol yn yr ysgol ac ar y bysiau, materion yn rheoleiddio eu hemosiynau ac mae'r amgylchedd yn rhy brys.	7	Sylwadau wedi'u cydnabod a'u cofnodi fel rhan o'r cyfnod ymgynghori.
Rhan 1 o'r cynnig , mae'n ymddangos nad oes ateb cyflym, mae gwrthdaro amser yn yr ysgol ar hyn o bryd, yn ogystal â'r Ganolfan Hamdden	6	Sylwadau wedi'u cydnabod a'u cofnodi fel rhan o'r cyfnod ymgynghori.
Dywedodd ymatebwyr , er bod Tŷ Gweledigaeth yn ateb dros dro, byddai rhai yn hoffi iddo aros hyd yn oed os gellir dod o hyd i le ychwanegol mewn adeilad newydd.	6	Sylwadau wedi'u cydnabod a'u cofnodi fel rhan o'r cyfnod ymgynghori.
Mae angen i adeiladau fod yn addas i'r diben , ar hyn o bryd mae pryderon nad yw prif ysgol Pen y Cwm a Tŷ	6	Mae adeiladau presennol yn cael eu rheoli, mae'r Cyngor yn ymwybodol bod angen adolygiad o'r ddarpariaeth. Mae

Gweledigaeth yn addas i'r diben, h.y. lifftiau, toiled, poenau gwydr, hygrychedd ardal		ymweliadau eisoes wedi'u trefnu drwy'r tîm Adnoddau a Chynllunio – Gweithrediadau ac mae trafodaethau'n parhau i ddatblygu adeilad presennol Pen y Cwm ymhellach yn unol â'r angen.
Nid yw'r cwricwlwm , pryderon ynghylch y Cwricwlwm wedi'i deilwra ar gyfer ysgolion arbennig yn cael eu bodloni.	4	Mae Ardal Gwasanaeth Cynhwysiant y Cyngor yn darparu ystod eang o Ddysgu Proffesiynol parhaus mewn perthynas ag ADY a Chynhwysiant i bob ysgol ar draws BG, yn fewnol ac yn allanol ac yn cefnogi hyn drwy gyllid awdurdodau lleol. Mae pob ysgol hefyd yn cael ei chefnogi gan Wasanaeth Gwella Ysgolion yr Awdurdod Lleol o ran darparu addysgu a dysgu o ansawdd uchel i bob dysgwr, gan gynnwys yn y Canolfannau Adnoddau ac Ysgolion Arbennig.
Anghywirdebau yn y ddogfen , sylwadau bod y data a gyflwynwyd yn anghywir	4	Roedd y data a gyflwynwyd yn y ddogfen ymgynghori yn gywir ar ddyddiad penodol h.y. Cyfrif Disgyblion ym mis Medi 2024 a PLASC Ionawr 2025.
Mae trefniadau parcio , sy'n cyfeirio at drefniadau parcio presennol annigonol a'r cynnydd mewn ceir/bysiau/tacsis, yn dod â disgyblion i'r ysgol. Mae angen rheoli hyn yn ofalus oherwydd anghenion y ddysgwyr.	4	Mae gan yr ysgol gynllun rheoli traffig fel pob ysgol ym Mlaenau Gwent. Mae staff ar ddyletswydd i fynd gyda ddysgwyr i'w dull cludo.
Beth yw'r cynllun ar gyfer Tŷ Gweledigaeth ac a ellir ei wneud yn Hygrych am y tymor hir?	4	Mae'n gadarnhaol nodi bod Tŷ Gweledigaeth yn gweithio i Ben y Cwm, ac mae hyn yn nodedig am ddarpariaeth ôl-16 dros dro. Gellir trafod hyn fel rhan o'r opsiynau ehangach yn y dyfodol.
Argymhellion Estyn , nad oes unrhyw ddosbarth cynradd yn fwy nag 8 disgybl mewn ysgolion arbennig, mewn rhai achosion mae 9 neu 10 disgybl	2	Gall y Cyngor dderbyn yr adborth hwn.
Teulu , gall yr amgylcheddau dysgu achosi straen ar deuluoedd gan nad yw eu plant yn derbyn yr haenau ychwanegol o gefnogaeth nac yn gallu darparu hyfforddiant i rieni ar sut i reoli ymddygiadau yn yr ysgol. Mae yna hefyd yr amser teithio i'r ysgol ac oddi yno ar gyfer rhieni/dysgwyr	4	Mae'r cyngor yn cydnabod bod yn rhaid i'r ysgol reoli ymddygiadau yn ystod y diwrnod ysgol, ac rydym yn cydnabod yn llawn y pwysau y gall hyn ei roi ar staff, disgyblion a theuluoedd. Mae'r broses ymgynghori yn gyfle gwerthfawr i weithio ar y cyd â'r ysgol i ddatblygu atebion effeithiol, cynaliadwy i bawb.

Y tu allan i'r Sir , heb y cynnig hwn gallai fod mwy o gost i'r Cyngor wrth ddarparu addysg i ddisgyblion y tu allan i'r sir.	1	Mae'r Cyngor yn cydnabod y sylw hwn yn gadarnhaol. Bydd y Tîm Cynhwysiant yn parhau i reoli lleoliad disgyblion, boed yn y sir neu y tu allan i'r sir, gan sicrhau bod pob dysgwr yn cael ei gefnogi yn yr amgylchedd addysgol mwyaf priodol.
Ymgysylltiad y Bwrdd lechyd , ystyriaeth ehangach wrth gynllunio hyn yn gofyn am fwy o ymwneud â'r bwrdd lechyd a'r gwasanaethau	1	Mae'r Bwrdd lechyd yn ymgynghorydd statudol ar gyfer y cynnig hwn. Yn ogystal, nododd y Cyngor adrannau perthnasol o fewn yr Awdurdod lechyd i alluogi cydweithwyr priodol i roi eu sylwadau fel rhan o'r broses ymgynghori.
Diogelu , pryderon ynghylch diogelu disgyblion yn yr adeiladau presennol. h.y. cyfleusterau a rennir	1	Mae'r polisi Diogelu Ysgolion a'r Cyngor ar waith ar gyfer y ddau leoliad ac fe'u rheolir drwy'r staff.
19-25 oed , pam nad yw'r ysgol arbennig yn darparu ar gyfer y grŵp oedran hwn.	1	Mae model Blaenau Gwent ar gyfer dysgu ôl-16 drwy Goleg Gwent. Cadwodd Pen y Cwm ei swydd 16 hyd at 19 oed gan nad oedd dewis arall i ddysgwyr, mae gan Goleg Gwent gyfleoedd i ddysgwyr dros 19 oed greu dysgu annibynnol.
Storio mewn adeiladau presennol , oherwydd addasiadau mae llawer o fannau storio wedi colli i'r ysgol.	1	Mae'r Cyngor yn cydnabod y datganiad hwn.